

بیانیه شبکه متخصصین گردشگری فارسی زبان (شگرف) به مناسبت روز جهانی گردشگری

با گرامیداشت روز جهانی گردشگری (۲۷ سپتامبر سال ۲۰۲۴) که با شعار گردشگری و صلح همراه است، شگرف بر این باور است که گردشگری می‌تواند یکی از ابزارهای کلیدی در تحقق صلح و تقویت همبستگی میان مردم و فرهنگ‌های گوناگون باشد. گردشگری با فراهم کردن فرصت‌های گفتگو و تعامل مستقیم می‌تواند به تقویت تفاهم و ارتباط متقابل کمک نماید.

در دنیای امروز، گردشگری از طریق ایجاد فرصت‌های بی‌واسطه برای تعاملات مستقیم، زمینه را برای شناخت بهتر از فرهنگ‌ها، سنت‌ها، عقاید مختلف و سبک‌های متفاوت زندگی جوامع فراهم می‌نماید و این می‌تواند به کاهش سوءتفاهم‌ها و حذف پیش‌داوری‌ها کمک نموده و زمینه‌ساز تفاهم، احترام متقابل و صلح گردد. این ارتباطات بی‌واسطه نه تنها به بهبود روابط بین‌المللی کمک می‌کند، بلکه باعث ایجاد پیوندهای انسانی بر مبنای دوستی، همدلی و زمینه‌ساز ترویج صلح و همبستگی بین مردم می‌گردد و جوامع را به همکاری و حمایت از یکدیگر ترغیب می‌کند.

اما این امر تنها زمانی محقق می‌شود که گردشگری بر پایه احترام و شناخت عمیق از فرهنگ جامعه میزبان صورت گیرد. در واقع گردشگری تنها مشاهده جاذبه‌های طبیعی و تاریخی مقصد نیست؛ بلکه فرآیندی است که در آن گردشگران، جامعه محلی و میزبان می‌توانند از یکدیگر بیاموزند و تجربیات خود را به اشتراک بگذارند. تنها با احترام به فرهنگ، آداب، رسوم و منابع طبیعی مقاصد گردشگری است که می‌توان به توسعه پایدار دست یافت.

برای دستیابی به گردشگری پایدار که از عوامل صلح می‌باشد، دولت‌ها و سیاست‌گذاران نقش حیاتی عهده دار می‌باشند. توسعه گردشگری بر مبنای دانش محلی و ویژگی‌های فرهنگی، اجتماعی و زیست‌محیطی، و با مشارکت فعال جامعه محلی و ساکنین مقصد، از اصول اساسی توسعه گردشگری پایدار بوده که همزیستی مسالمت آمیز، درک متقابل، همبستگی، صلح و تفاهم از نتایج آن می‌باشد.

به لحاظ جغرافیایی و فرهنگی، کشورهای فارسی زبان از تنوع و ساختار تاریخی، فرهنگی و طبیعی کم نظیری برخوردار می‌باشند؛ بنابراین توسعه گردشگری بر مبنای این ساختار تاریخی و طبیعی و با مشارکت همه ذینفعان به ویژه جامعه محلی و میزبان زمینه ساز توسعه پایدار می‌باشد. کشورها و مناطق فارسی زبان می‌توانند با استفاده از ظرفیت‌های طبیعی و تاریخی، آداب، رسوم و میراث معنوی، تجربیات اصیل و بومی خود را به نحو مطلوب معرفی و برای گردشگران ارائه و به این وسیله، فرصتی برای تعاملات فرهنگی و ارتقای شناخت ملل مختلف فراهم نمایند. برگزاری مستمر رویدادهای فرهنگی، هنری و نمایشگاه‌ها و جشنواره‌های بین‌المللی می‌تواند به عنوان یکی از ابزارهای موثر در این راستا باشد.

توسعه گردشگری پایدار بدون ایجاد زیرساخت‌های لازم شامل امکانات اقامتی، حمل‌ونقل، رستوران‌ها، مراکز تفریحی و خدمات گردشگری امکان‌پذیر نیست. با این حال، این زیرساخت‌ها باید به گونه‌ای طراحی و ایجاد گردد که کمترین تأثیرات منفی زیست‌محیطی و فرهنگی را به همراه داشته باشند و منابع و ظرفیت‌های جامعه محلی کاملاً مد نظر قرار گیرند.

بی‌تردید گردشگری زمانی می‌تواند مروج صلح و دوستی مداوم باشد که هم ساکنان جامعه محلی و میزبان و هم گردشگران از این فرصت بهره برده و تجربه و رضایت مطلوبی داشته باشند. بنابراین، سیاست‌گذاران باید توزیع عادلانه منابع و فرصت‌های گردشگری را محور برنامه‌ریزی خود قرار داده و با در نظر گرفتن ظرفیت تحمل مقاصد مختلف از افزایش بی رویه تردد به برخی از مقاصد گردشگری که موجب عدم رضایت ساکنان می‌گردد، اجتناب نمایند و در برنامه‌های تدوین شده مناطق کمتر برخوردار را نیز از توسعه گردشگری بهره‌مند نمایند. با توزیع عادلانه منابع و توسعه متوازن گردشگری، مقاصد گوناگون از منافع مختلف گردشگری بهره‌مند شده و با ایجاد منابع درآمدی پایدار برای جوامع محلی موجب بهبود شرایط زندگی ساکنان شده و عوارض آن نیز کاهش می‌یابد. این نوع از توسعه گردشگری که رضایت ساکنین و گردشگران را به دنبال داشته و موجب تعامل مثبت بین آنها می‌شود، گردشگری پایدار و صلح و ثبات را تقویت می‌کند.

شبکه متخصصین گردشگری فارسی زبان (شگرف) بر این باور است که گردشگری به عنوان یک ابزار قدرتمند برای تقویت صلح و همبستگی بین ملت‌ها و فرهنگ‌ها نقش حیاتی در دنیای امروز ایفا می‌نماید. اما تحقق این امر مستلزم احترام و توجه به فرهنگ‌ها، ارزش‌ها و منابع محلی می‌باشد. تلاش هماهنگ بین سازمان‌های بین‌المللی، دولت‌ها، فعالان صنعت گردشگری و جوامع محلی در راستای پیاده‌سازی توسعه پایدار گردشگری در مقاصد می‌تواند ما را به جهانی پایدار با تعاملات بیشتر و صلح‌آمیزتر رهنمون نماید.

هیئت مدیره شبکه متخصصین گردشگری فارسی زبان (شگرف)

